

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe un dolar.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

O plânsoare jalnică

publicăm în altă parte a gazetei noastre. Un cetitor al nostru din comuna Breb, județul Maramureșului, ni-se plânge, că nu mai poate trăi de marea cămătărie care se face astăzi pe satele noastre și în întreaga țară. Și cetitorul nostru are toată dreptatea. Astăzi este lumea cămătarilor. Ei își fac mendrele dupăcum le place, nimenea nu le are grija, nimenea nu-i părește, nimenea nu-i pedepsește.

Pe vremuri era lege, că nimenea nu poate să ia mai mare camătă de 8 la sută. Iar dacă cineva îndrăznește să o facă aceasta, întrucât era arătat și pârît, se pedepsea nu numai cu bani ci și cu temniță. Și era bună legea aceea. Oamenii puteau trăi.

Ce vedem însă astăzi? Înainte de toate o mare lipsă de bani. Parecă au intrat în fundul pământului. Iar dacă n'ai încotro, ci trebuie să iai împrumut, te duci la bancă, unde cel dintâi cuvânt cu care te întimpină domnia este: n'avem bani. Te rogi și te milojești înaintea lor, și atunci în sfârșit îți făgăduiesc banii dorii, iar tu nici nu îndrăznești să mai întrebi, ce camătă ai de plătit. Când vine rândul să-i capeți la mână, în loc să primești 10 mii, te trezești cu 6, pentrucă 4 mii îți i-a tras în camătă. Și n'ai dreptul să te plângi, pentrucă atunci încapi de mână cămătarilor dela sate, cari îți au, ca cetitorului nostru din Maramureș, sută la sută și mai bine.

Am mai scris despre aceasta și în anii trecuți, iar într-o bună zi, citind în gazete că guvernul liberal are de gând să aducă o lege, care să înfrângă cămăătăria, am publicat un articol tot în fruntea gazetei, cu titlul: moartea cămătariei. Planul însă nu s'a dus în deplinire, așa că în loc de moartea cămătariei ne-am rezit cu moartea datorășilor. Da, cu moartea datorășilor, pentrucă astăzi am ajuns, ca țărani noștri să fie tot pe atât îndatorați cum erau înainte de război.

Și nu e mirare. Vitele, bucatele și tot ce vând plugarii noștri dela sate n'au aproape nici un preț; tot ce cumpără însă

ei se ridică în schimb zi de zi, așa că bietul țaran n'are încotro, trebuie să se bage dator. Iar îndatăce a încăput pe mâna cămătarilor fără de suflet, nu este lăsat până n'apucă moșioara și tot ce biată a agonisit pe mâna portărelului, care i-le vinde la dobă.

Dacă mai adaugem la toate acestea și faptul că de aici încolo se ridică și dările, și încă la de trei ori pe atâta, cât plăteau în anii trecuți, icoana mizeriei dela sate ni-se înfățișează în întreagă golătatea sa. Dar n'am isprăvit nici cu asta. În urma lipsei de bani, toată lumea stă pe loc, nu mai zidește, fabricile nu prea pot lucra, așa că mii de muncitori dela orașe au rămas fără lucru, neavând cu ce-și hrăni familia.

Ei bine, așa nu mai merge. Guvernul trebuie să facă ceva. Noi nu învinuim băncile noastre, cari n'au ce face, trebuie să ia camete mari, pentrucă și ele trebuie să plătească celor ce depun banii la bănci camete tot pe atât de mari; iar dacă iau bani împrumut îi capătă cu camete foarte mari. Insași Banca Națională nu mai dă împrumuturi sub 8 la sută, pe când înainte de război îi dădea cu 3 și 3½ cel mult 4.

Așadară guvernul trebuie să facă două lucruri: întâi să mai tipărească bani, pentrucă avem bani prea puțini. A doua să aducă iarăși legea veche împotriva cămătarilor și să-i pedepsească mama focului pe toți aceia cari îndrăznesc să ia mai mult de 8, cel mult 12 la sută. Numai astfel vom putea ajunge la o ieftinire a mărfurilor și la un trai mai cumsecade. Deputații și senatorii noștri vor trebui să facă interpelații în cameră și senat, și să nu se lase până nu vor putea storce dela guvern legea aceasta. Altfel vom ajunge la o mizerie ne mai pomenită atât la orașe cât și la sate, iară pământurile primite după război dela grofii, baronii și nemeșii ungarilor, prin expropriere, vor trece rând pe rând în mâinile cămătarilor fără de suflet și fără de Dumnezeu.

DE PRIN SATE

Omorul dela Cetatea de Baltă.

— Șoferul a împușcat de trei ori asupra contelui Eugen Haller. — Contele a fost transportat la spitalul din Mediaș, unde a doua zi a murit. —

Miercuri dimineața contele Eugen Haller din Cetatea de Baltă, unul dintre cei mai vestiți grofi unguri din Ardeal, proprietarul castelului atât de vechiu și de minunat, tocmai se îmbrăca, când deodată intră cineva, fără să bată la ușă, în dormitor, deschizând ușa mănios și începând a mormăi. Era șoferul grofului, Vasile Petean, un om bețiv și foarte acațios, de care purta frică întreg satul, mai cu seamă dacă se mai și însuflețea câtuși de puțin cu stropșeala din cârciumă. Nici una nici două ci a început deadreptul cu întrebarea: „Plătești-mi Măria Ta leafa pe luna viitoare, ori ba?”

Vasile Petean i-a abzis adecă grofului, dar după aceea i-a părut rău și a încercat să fie primit din nou în slujbă. Groful însă n'a mai vrut să audă despre aceasta. Atunci șoferul a cerut să-i plătească și leafa de pe luna viitoare, la care însă, conform contractului, nu avea nici un drept, numai dacă i-ar fi abzis groful.

Chiar de aceea groful i-a răspuns că nu-i plătește. Atunci Vasile Petean a scos revolverul și a pușcat asupra grofului trei gloanțe, dintre cari două au intrat în foale, iar unul în umăr. Lucrurile așa s'au întâmplat de iute încât cei din jurul grofului nu i-au putut sări în apărare. Bietul grof a căzut la pământ, iară servitorii l-au prins pe șofer și l-au legat și l-au predat jandarmilor, cari l-au dus la Ibașfalău în temniță. La întrebarea, că pentruce l-a omorât pe groful, a răspuns: „L-am omorât, pentrucă nu mi-a dat bani”.

Pe nefericitul grof l-au dus în spitalul de stat din Mediaș, unde doctorii au făcut tot ce le-a stat în putință ca să-l mântuiască, l-au adormit și l-au operat numai decăt, dară gloanțele intrate în foale i-au produs aprindere de pelița mașelor, iară aceea puroiere, care l-a omorât a doua zi, rămânând după el o văduvă, două fete mari și doi copii nevrăstnici.

Câni turbați în Blaj. Săptămâna trecută s'au rătăcit prin Blaj mai mulți câini turbați, cari au mușcat pe mai mulți oameni. Și anume întreagă familia lui Vasile Lică, vânzătorul dela bodega casinei române și pe croitorul Székely Alexandru dimpreună cu întreagă familia, cu totul opt oameni. Toți aceștia au fost duși la Cluj, unde li-se face ultoirea.

Apostolul Duminicii.

Dăminea IV. a Păresimilor (3
April 1927) — Evrei 6. 12—20.—

Ca să putem înțelege apostolul de astăzi, trebuc să avem în vedere cele spuse de sfântul Pavel în stihul de mai înainte, adică în stih 12. Acolo el li îndeamnă pe Evrei, zicând: »Fiți următori celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin multă răbdare!« Iară acest sfat al său sf. Pavel îl întărește prin pilda lui Avram, părintele poporului evreesc și al tuturor celor ce au credință și nădejde. De aceea zice:

Fraților, când a făgăduit Dumnezeu lui Avram, de vremece nu avea pe nimeni mai mare pe carele să se jure, s'a jurat pe sine singur, zicând: »Cu adevărat binecuvântându-te voi binecuvânta, și înmulțind-te voi înmulți«. Și așa mult așteptând, a dobândit făgăduința.

Făgăduința aceasta a lui Dumnezeu se află mai pe larg, și din cuvânt în cuvânt, la Cartea Facerii 22, 17. Acolo Dumnezeu îi făgăduiește lui Avram că-l va binecuvânta și înmulți. Făgăduința aceasta și-a întărit-o și prin jurământ, iar fiindcă nu avea pe nimeni mai mare pe carele să se jure, s'a jurat pe sine singur. Și de fapt Dumnezeu și-a și împlinit făgăduința, binecuvântându-l pe Avram cu o mulțime mare de urmași. Se înțelege însă dela sine, că Avram făgăduiește aceasta, numai așteptând mult, a putut-o dobândi, dupăcum spunea mai înainte apostolul:

»Fiți următori celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin multă răbdare!«

Dar pentru ce s'a jurat Domnul?

Pentru că oamenii pe cel mai mare se jură, și sfârșitul la tot cuvântul de ceartă este jurământul ca întarire.

Aceste cuvinte ale sfântului Pavel li-se pot aduce ca dovadă pocăiților, cari spun că jurământul nu este îngăduit de sfânta Scriptură. Nu numai că este îngăduit dar chiar și însuși Dumnezeu s'a folosit de jurământ.

Pentru aceasta vrând Dumnezeu să arate mai mult moștenitorilor făgăduinții adică fiilor lui Avram sau credincioșilor neschimbarea sfatului său, a pus jurământul; ca prin două lucruri cari nu se pot schimba, adică prin făgăduința sa și jurământul său, întru cari cu neputință este să mință Dumnezeu, pentru că este însuși adevărul, tare mângâiere să avem ceice năsuim a apuca nădejdea, carea este pusă înainte;

Iată înțelesul acestor cuvinte: De aceea a voit Dumnezeu, să întărească cu jurământ făgăduința făcută lui Avram, ca noi, fiii lui Avram și moștenii făgăduinței sale, să nu ne îndoim câtă puțin de făgăduința aceea, ori câte greutăți și năcazuri ne-ar pricinui lumea aceasta, ci dimpotrivă unii pe alții să ne îndemnăm și să ne mângăem cu această făgăduință atât de sigură.

Și acum talmăcește sfântul Pavel nădejdea creștinească, care se naște din credința tare ca un fel de mângâiere, pe care o avem ca o anghiră a sufletului tare și nemulată, și care intră întru cele dinlăuntru catapetesmei, unde a intrat înainte mergător pentru noi Isus, fiind făcut arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec.

Sfântul Pavel aseamănă nădejdea creștinească cu o anghiră și spune despre ea, că aceea conduce în cele dinlăuntru

catapetesmei. Precum li dă adică anghira sau ancora o unealtă de fier cu doi dinți care se lasă la fundul mării spre a înțepeni corabia; corăbiei siguranță chiar și în mijlocul valurilor celor mai turbate, iar corăbierilor nădejde că sub acele valuri groaznice tot mai este și pământ ori cât de adund ar fi el, — tot asemenea li dă nădejdea siguranță și încredere corăbierului pe valurile sărate ale acestei vieți. Pentru că nădejdea se cațără de lumea cealaltă, de dincolo de mormânt, de dinlăuntru catapetesmei, care este ceriul.

Pilda catapetesmei sf. Pavel a luat-o din biserica jidovească. Partea cea mai dinlăuntru a bisericii jidovești: Sfânta Sfintelor era adică despărțită de cealaltă parte a bisericii printr'un vâl care se numea catapetesmă, așa cum e despărțit și la noi altarul de naia bisericii printr'un perete de scânduri, zugrăvit cu multe și felurite icoane, care se numește iconostas

Asămănarea anghirei o continuă apoi sf. Pavel ca și când ar zice: Precum anghiera nu stă în apă ci pe pământul de sub mare, și în acel pământ se implântă; așa și anghira sufletului nostru, adică nădejdea nu se îndestulește cu atâta că intră în pridvor, adică nu este îndestulată cu bunurile pământești, ci intră în cele dinlăuntru catapetesmei, adică în Sfânta Sfintelor, adică în ceriuri, unde a intrat ca înainte mergător pentru noi Isus, dupăcum a spus la Ioan: »Căci voi merge să vă gătesc vouă loc«. (14, 2) Și în Vechiul Testament arhiereul de aceea intra în Sfânta Sfintelor odată în an, ca să se roage pentru popor. Și ca să fie siguri Evreii că în ceriuri de aceea a intrat Isus ca să le deschidă și lor porțile ceriurilor, le aduce aminte, că Isus a fost de fapt arhiereu și încă mai mare decât toți arhiereii lor, pentru că este arhiereu în veac după rânduiala lui Melchisedec.

* * *

Din apostolul de astăzi putem învăța că jurământul nu este numai îngăduit ci

Foița „UNIRII POPORULUI“.

De pe Barcău.

Dragile mele nepoate,
Nu vă pot juca pe toate;
Faceți și voi cum puteți,
Mai răzâmați cei păreți.

Morții tăi de dor dorit,
Toată noaptea te-am pândit.
Când era de dobândit;
M'am greșit ș'am adormit.

Leliță de bocotan,
Taie-ți călții dela stan,
Că nu te măriți șohan.
Oriți-i taie, oriți-i tunde,
Ori de mine și-i ascunde.

Hop! leliță lelișoară,
Firc-ai mării norioară,
Iară mie ce să-mi fii?!
Ce i-a fost mama tatii.

Dragile mele de fete,
Cum razimă cel părete,
Și-mă doare inima,
Că nu se pot mărita.

Mergeți fete la căline,
Că la joc nu vă ia nime
Cine vă poate lua
În toată Dăminea;
Sunteți multe ca iarba,
Și bătrâne ca mama.

Lăuda-tu-s'a mândra,
C'are lână într'o bărbînță.
Și mi-o fa' gubă gubiță;
Ș'am cătat ș'o fost tărățe.

Lelea cu poalele nouă
Merge prin sat după ouă,
Mă mir dece zăbovește!
Șade'n drum și le clocește.

Lelea cu poalele late
Merge prin sat după lapte.
Până acasă-o sosit
Tot laptele s'o zărit.

Valurile vieții.

— Poveste despre o fată săracă și despre cinci milioane de dolari. —

Până mai săptămânile trecute, Maria Draxdorf era o servitoare simplă și năcăjită. Era în vrâsta de 28 ani și trăia ca o Cenușotcă într'un sătuleț de lângă Dresda, în Germania. Meerne este mumele satului și la măcelar era servitoare Maria, care era

frumoasă, dar își ducea viața în pace și liniște, după ce trecuse peste o lecție aspră și amară.

Prin 1924 i-a adus potca în cale o calfă de văpsitor tinerel și frumușel, care a amăgit-o, cu dragostea, ca să trăiască împreună, necununați. Când din traic acesta, li-s'a născut și un băiat, văpsitor și-a luat frunza 'n buză, lăsând pe biată femeie în strâmtoare și rușinea cea mai mare.

Atunci familia măcelarului iarăș primit-o, oferindu-i adăpost și putință de traiu.

Trecură zile după zile și săptămâni după săptămâni. Maria își vedea de lucru și i-se nimeri o calfă de zidar, care o cere în căsătorie. Nu-i era în socoteală trecutul nici băiețelul. Se împăca cu toate. Soarta Mariei părea că se însemnează, se întoarce spre bine.

Intr'aceea, iată că într'o zi posta aduce pentru Maria o scrisoare recomandată dela prefectura din Dresda, în care se vorbește despre o sumă de bani care se aducea la cunoștință Mariei că un unchiu al ei a repausat în satul Milwaukee, America de Nord, și a lăsat-o Mariei, ca moștenire

La început nu credea nimeni în știrile acestea. Credeau că e o greșală. Dar în târziu, când și primăria comunală a avizat

chiar recomandat de către Dumnezeu. Dacă jurământul nu ar fi îngăduit, abunaseamă că Isus nu s'ar fi jurat, dupăcum arată sfântul Matei la 26, 64, nu s'ar fi jurat nici Dumnezeu, dupăcum apare din Cartea Facerii 22, 17, și nu s'ar fi jurat nici sf. Pavel de atâtea ori, dupăcum vedem la Rom. 1, 9, și la II. Cor. 1, 23, și în apostolul de astăzi, unde ni-se spune învederat, că »sfârșitul la tot cuvântul de ceartă este jurământul ca întărire«.

Jurământul îi place lui Dumnezeu, pentrucă prin el adevărim în fața oamenilor credința noastră în atotștiința, dreptatea și atotputernicia lui Dumnezeu. Chiar de aceea necredincioșii nici nu joară, ceea ce se și poate vedea la judecătorii.

Când Domnul Hristos spune la Matei 5, 37; »ci să fie cuvântul vostru așa, așa; nu, nu; iară ce e mai mult decât acestea, dela cel rău este«, a făcut băgători de seamă numai pe farisei, să nu jure pentru toată nimica, cum se întâmplă și la unii dintre creștinii noștri, dar n'a oprit jurământul.

Dacă-i place lui Dumnezeu jurământul drept, cu atât mai mult urește jurământul strâmb, pedepsindu-l îngrozitor. Cetim la Cartea Împăraților IV, 25, că Sedechiel, regele din Iuda, a jurat credință lui Nabuchodonozor, și apoi și-a călcat jurământul. Numai decât a trimis Domnul la el pe prorocul Ezechiel, punându-i în vedere drept pedeapsă moartea. Și de fapt a venit Nabuchodonozor, i-a scos ochii și apoi l-a dus în Babilon, unde a murit. Vladislav, regele Ungariei, a legat pace cu sultanul Turcilor Murat II, și a făcut legământ prin jurământ. Oât ce i-s'a dat însă prilej, și-a călcat jurământul, a plecat împotriva Turcilor și s'a bătut cu ei la Varna (1444). Dară Dumnezeu l-a pedepsit amarnic, căci și-a pierdut viața în luptă, dimpreună cu aproape toți boierii săi. Împăratul Carol cel Mare al Francilor pedepsea pe ceice se jurau strâmb cu tăierea mâinii drepte, iară legile noastre cu temniță grea.

despre acelaș lucru, ba li preda cecuri și librete (cârticele) de depuneri: familia măcelarului se convinsese că lucrul e adevărat. Maria încă. Dar rămase liniștită.

A doua zi începură a sosi ziariști dela Dresda, pentru a lua informații și a scrie în gazete despre minunea asta. Maria spunea ziariștilor :

— Iată o poveste împlinită. Mult am visat, mult am sperat așa ceva, dar lumea îmi spunea, că astăzi nu se mai împlinesc nici visurile nici povestirile. Dar pe cât se vede totuși...

— Unchiul meu ! Știu, că de mult e emigrat în America, dar nu credeam că a ajuns așa de bogat. Știrea am primit-o foarte liniștită. Numai astă noapte am plâns de bucurie. —

La Meerne s'a pornit un adevărat pelerinaj. Maria nu răsbia a desface scrisorile, ce-i sosiau din toate părțile Germaniei. Cele mai multe scrisori erau oferte (îmbieminte) de căsătorie.

— *Li cereau mîna grofi, baroni, prefecti, inspectori, controlori, gazetari, teatraliști, artiști. Alții îi cereau bani pentru felurite întreprinderi. Cineva îi scria că are datorii de onoare și se împușcă, dacă Maria nu-l ajută cu bani.*

Biata femeie se zăpăcia de atâtea

Așadară bine să băgăm de seamă, când ajungem să ne jurăm. Căci jurământul este ca o rugăciune, și Dumnezeu nu lasă ca un ticălos de om să-și bată joc de Domnul ceriurilor și al pământului, al al văzutelelor tuturor și nevăzutelelor.

IULIU MAIOR.

Vești triste din Maramurăș.

În numărul 8. al gazetei „Unirea Poporului” am cetit cu mare luare aminte despre veștile triste din Maramurăș cu patima beuturii celei nouă numită stropșeală, pe care o folosesc mulți din popor, însă nu toți. O parte din popor folosește beutura sus numită, altă parte, cea mai mare parte, bolește de altă stropșeală, și mai rea: nu cinstește sfintele Dumineci și sărbătorile, dupăcum spun poruncile dumnezești și bisericesti.

Apoi mai vine cea mai grozavă stropșeală: cămătarnicia cu cametele cele mari. La noi în Maramurăș, în țara lui Dragoș Vodă, ne omoară de tot camăta, uzura sau mita. Băncile dau puțini bani. A scoate bani din bancă mai toți am scoate, însă a depune nu pune nime.

Am cumpărat în anul trecut 2 jughere pământ fânaț, care se cosește odată în 2 ani, cu 21 mii lei. Zece mii lei am împrumutat dela un prietin al meu cu cea mai mică camăta: 10 procente la mie pe săptămână. La un an se vine după 10 mii lei: 5 mii și 200. Camăta cu capital cu tot face la un an 15 mii și 200. Hazna alor 2 jughere fânaț face la 2 ani 2500, apoi impozitul după lege.

Am luat dela fratele meu, creștinul, 6 măsuri hrișcă împrumut pentru sămănat, ca după treerat să dau 8 măsuri și am cules 5. Le-am dat de unde le-am împrumutat. Am dat 5 și cu 3 am rămas dator.

Sub domnia austro-ungară au fost oprite cămătariciile. Ar face bine onoratele autorități să ia măsuri în contra acestor camete mari.

Gheorghe Cupcea,

plugar invalid de războiu, comuna Ereb, județul Maramurășului, posta Ocna-Sugatag.

scrisori și cereri. Dar a rămas mai departe în familia măcelarului, până i-au sosit toți banii din America. Atunci a eșit din serviciu și s'a cununat cu calfa de sidar, care a ținut la ea și în zilele grele de năcas.

Mai curios e, că după aceea se ivi în comună și calfa de vâpsitor, sdrențuros și prăpădit, ca vai de el. Pe semne voia și el să se întoarcă, cu mare dragoste, la Maria lui cea părăsită. Sumulița de 5 milioane dolari, îl îmbănzise și pe el. Dar Maria se cumintise înainte de pocăința vâpsitorului.

Iată dreptatea din povești: cei buni își capătă răsplata, cei răi își capătă pedeapsa.

Fiecare dupăcum vrednicește.

Gavrilă Todica.

Un copil cu coadă de pește. La Leningrad (fostul Petrograd sau Petersburg, vechea capitală a Rusiei) s'a născut un copil, care avea o singură coastă și numai partea dreaptă a sirei spinării. La mâna stângă copilul avea numai patru degete. Capul îi era de om, dar în locul picioarelor avea coadă de pește. Mamă-sa este o muiere sănătoasă de 19 ani, tatăl copilului este de asemenea sănătos, iar sarcina a avut-o muierea în toată regula.

A ars trenul de lux dintre Viena și Nizza.

— Ce povestește despre clipitele acele groaznice soția unui mare negustor din Arad, care se afla pe tren. —

Marți la ora 1 și 2 minute după prânz a plecat din Monte Carlo trenul de lux Viena-Nizza, care avea cinci vagoane de durmit, un vagon de mâncare și la sfârșitul trenului vagonul de bagaje. Numai în Monte-Carlo, un vestit oraș de petrecere, au încărcat în vagonul de bagaje 75 de cufere mai cu tot felul de scumpeturi, cu îmbrăcămintele scumpe ale celor mai bogate dame și domni din Europa.

Îndată ce a plecat trenul călătorii s'au așezat la masă în vagonul de mâncare și au mâncat de prânz, privind pe fereștile cele mari cum iuge trenul cu o iuțime de aproape 100 kilometri la oră. Un fluert prelung vestește că trenul sosește în gara Ventiglia, la hotarul Italiei, unde se va face revizuirea pașapoartelor. Apoi trenul a plecat iarăș, străbătând cu o iuțea amănitoare frumoasa țară a fraților noștri italieni.

Era cam la orele 9 seara, când cei mai mulți călători începură să părăsească vagonul de mâncare, unde luaseră cina, și începură a se pregăti de culcare, când deodată trenul începe a fiuera cu un țipet îngrozitor, care se vedea că nu este a bună. Toată lumea a tresărit, când deodată bucătarul trenului intră în vagonul de mâncare și strigă cu toată puterea: „Arde trenul!”

Vă puteți închipui învâlmășeala. Cei mai mulți călători erau culcați, alții desbrăcați și pregătiți pentru culcare. Care în cămașă, care în păpuși de noapte sare din fire, își aruncă tot ce are pe fereastră. Muierile amețesc, bărbații nu știu ce să se facă. O harababură de nedescris. Ardea vagonul de bagaje și cele două vagoane de durmit din urmă cu o bobotaie puternică, răspândind o căldură ca din gura cuptorului. Iute au descățat vagoanele neaprinse, iară locomotiva a fugit până la stația cea mai apropiată, ca să ceară ajutor. A și sosit un tren de ajutor, al cărui personal s'a apucat de stâns, dar de scăpat n'a mai putut scăpa nimica. Au ars în flăcări haine și pietri scumpe în preț de sute de milioane. Numai doamna baronului Neumann Adolf din Arad, care a povestit această întâmplare îngrozitoare, spune că a avut o pagubă de peste un milion de franci, arzându-i pietriile scumpe, aurăriile și argintăriile pe care le avea în cufăr.

Unde duce credința deșartă. Constanța Mureșan din comuna Fănațe, jud. Satu Mare, a născut un copil mort. Copilul a fost înmormântat a doua zi, îndată după aceea însă două fete au mers în cimitir și au desgropat cadavrul. Amândouă i-au tăiat câte un deget dela mâni. A doua zi mama a observat mormântul răscolit și a anunțat jandarmeria, care a început cercetările. Cu multă greutate au aflat pe cele două fete cu pricina, cari aveau degetele copilului mort învâlit în batistă.

Cu lacrimi în ochi ele au spus următoarele: „O vrăjitoare ne-a spus că dacă putem să-i aducem două degete de copil, întâiu născut, prin descântecul ce le va face, ne va aduce câte un bărbat bun. Cum fiecare din noi are în gând câte un flăcău din sat, am alergat la cimitir și am desgropat copilul msrt, tăindu-i degetele”.

Fetele au fost arestate, cu atât mai vartos, că întreg satul este revoltat, și era să le toace în cap.

Așa pătesc cei ce ascultă de vrăjitoare

Cum stă lumea și țara?

Ce-i mai nou în politică?

Săptămâna trecută a fost hotărâtoare pentru dl Goldis și soții săi. Generalul Averescu le-a pus sula'n coaste și i-a silit să-și spună gândul lămurit: ori intră în partidul poporului, ori iasă din guvern! Dl Goldis în pripă și-a adunat pretinii și s'a sfătuit cu ei asupra celor ce va trebui să răspundă generalului Averescu. În București toată lumea vorbea, că dl Goldis și soții vor sfârși prin a se înscrie la averescani, căci de putere nu bucuroș s'ar lăsa. Așa s'a și întâmplat. Singur dl Ion Lăpedatu, ministrul de finanțe nu voia cu nici un chip să se dea plainic. Spunea, că el nu face politică și a primit să fie ministru ca „specialist”, adică ca unul care e mai bun cunoscător al finanțelor decât s'ar putea găsi alții în partidul poporului. Dar acum i-s'a infundat cu generalul. Din pricina unor neînțelegeri dintre ministrul Lăpedatu și dl Manoilescu, subsecretarul dela finanțe, i-a venit acum rândul și dlui Lăpedatu să-și lămurească și gândurile și faptele. Ba, generalul a crezut că a sosit clipa să se răfuiească deplin cu dl Lăpedatu. L-a provocat din nou să se înscrie alături de foștii săi tovarăși în partidul averescan, ori dacă nu, atunci să înțeleagă cu binele, că ar fi vremea să nu mai incurce lumea. Dl Lăpedatu însă nici acum nu s'a dat plainic. În partidul averescan a spus, că nu vrea să se înscrie, ci mai bucuroș abzice.

Credea, că poate generalul își va schimba gândurile și-l va lăsa în pace, dacă îl amenință cu plecarea din guvern. Dar nu s'a întâmplat așa! Generalul s'a hotărât să ia însuși conducerea ministerului finanțelor, în locul dlui Lăpedatu, având ca subsecretar de stat tot pe dl Manoilescu.

Zis și făcut, *dl Lăpedatu a fost silit să-și dea mulțămirea și a eșit din guvern!* Ce schimbări se vor mai petrece în sânul guvernului vom ști mai lămurit în săptămâna viitoare.

Dl N. Iorga s'a reîntors în țară.

De aproape două luni de zile marile noastre învățat a fost dus în străinătate. A fost în Franța, în Spania și acum la reîntoarcere s'a oprit în Italia. În toate țările aceste dl Iorga a ținut cuvântări despre Țara Românească de azi și despre poporul românesc, cu să ne facă mai cunoscuți fraților noștri de sânge din Apus.

Acum sa rentors acasă. La București a fost întâmpinat la gară de numeroși pretini cari au sărbătorit cu mult drag sosirea în țară a marelui învățat.

Dl Iorga și-a arătat, în fața pretinilor și cunoscuților săi, toată mulțămirea sa sufletească pentru felul cum a fost primit și ascultat în țările surori, încât cuvântările sale au fost prilejuri de adevărate sărbători pentru Țara Românească și poporul român.

Dl Iorga s'a înapoiat cu cele mai

frumoase amintiri din țara fraților italieni și e tare încântat de rânduiețile lui Mussolini.

A spus, că are de gând să scrie o carte cu amintiri din această călătorie.

Basarabia sărbătorită în întreaga țară.

Recunoașterea unirii Basarabiei de către sora noastră Italia a prilejit în întreaga țară adevărate praznice naționale. În toate orașele de frunte ale țării s'au ținut serbări cu cuvântări despre însemnătatea acestei recunoașteri. Pretutindeni țara a simțit la fel. Bucuria a cuprins pe toată lumea deopotrivă.

La Chișinău s'au ținut mari serbări din acest prilej. La fel, la Cernăuți și la Cluj. Gazetele aduc știri îmbucurătoare din întreaga țară. Ba, mai mult, în Roma însași s'a sărbătorit România și poporul român din prilejul acestei recunoașteri. Gazetele sunt pline cu articole frumoase despre noi și despre frumusețile țării noastre. Asemenea cu noi se bucură și frații noștri italieni. Sunt mândri, că ne-au prilejit o bucurie atât de mare prin recunoașterea unirii Basarabiei cu Țara mamă!

Regele Alexandru al Iugoslaviei pleacă la Paris.

Săptămâna trecută părechea regală din Iugoslavia, MM. LL. Regele Alexandru și Regina Mărioara au sosit în România să cerceteze pe M. S. Regele Ferdinand. După o petrecere de 2 zile în București, M. S. Regele Alexandru a plecat acasă. M. S. Regina Mărioara a rămas la București pentru mai multe zile. Se spune, că Regele Alexandru peste vreo câteva zile va pleca la Paris, căci vrea să se întâlnească cu prințul Carol al României.

A. S. Prințisorul Mihai la Florența.

Din iarnă A. S. Prințisorul Mihai e tot prin Italia. În țara cu vecinic soare cald se simte bine. Aerul cald îi face bine și-i ajută foarte mult să se întrezeze deplin.

Acum A. S. Prințisorul a sosit la Florența, un oraș foarte frumos și încântător. El însoțit de mătușicele sale, principesele Greciei, cu cari se găsește în tovarășie dulce în încântătoarea țară a Italiei.

Japonia încă va recunoaște unirea Basarabiei.

Dintre cele patru mari puteri cari trebuia să recunoască unirea Basarabiei cu România mai lipsește Japonia. Dar știrile mai noi vestesc, că și Japonia se pregătește să recunoască unirea Basarabiei.

Recunoașterea va fi fapt împlinit într'un viitor apropiat. Se așteaptă însă un moment prielnic și nimerit.

Acum Rușii bolșevici, singuri ei

sunt cari turbă de năcaz și nu știu cum să incurce socotelile. Se spune, că sunt foarte năcăjiți că Italia a recunoscut unirea Basarabiei, și invinuesc pe ambasadorul sovietelor dela Roma, că nu și-a făcut datoria și ar trebui tras la răspundere grea din această pricină.

Oricât însă se vor sfărma Sovietele din pricina Basarabiei, acum toate sunt înzadar. Basarabia acum e a noastră. Pământul ei, acum s'a unit pe vecie cu pământul strămoșesc!

Neînțelegeri între Iugo-Slavia și Italia.

Gazetele sunt pline de știri privitoare la o înăsprire a stărilor de pretinie dintre Iugoslavia și Italia, din pricina Albaniei. Unele scriu chiar, că ar fi în ajun chiar izbucnirea războiului dintre cele două țări. Dar lucrurile n'au ajuns încă așa departe. E adevărat însă, că sunt ceva neînțelegeri între cele două țări din pricina Albaniei. Iugoslavia ar vrea cu ori ce preț căderea dela cârma Albaniei, alui Ahmed Zogu, conducătorul de azi al Albaniei, fiind acesta prea strâns legat de politica Italianilor. Dar Italianii nu vreau să se atingă nimeni de Ahmed Zogu, care e omul lor. Oricine ar cuteza să se atingă de omul lor, să știe, că vor avea de furcă și cu Italianii.

Se spune, că Iugo-Slavia, îmboldită de planuri mari și ascunse, ar vrea să pună stăpânire pe mica Albania. De aceea prinzând de veste Italianii, s'a dat acum în vileag svonul unui război între Iugo-Slavia și Italianii lui Mussolini cari și ei au mari interese în Balcani și deaceia sprijinesc pe Albanezi.

Dar frământările dintre Iugo-Slavia și Italia vor sfârși printr'o înțelegere comună. Lucrurile nu vor ajunge până într'atât ca să nu se înțeleagă două popoare cari au purtat împreună războiul cel mare cu mari și grele jertfe de sânge și vieți omenești.

Știrile mai noi desmintește aproape toate știrile cari vesteau în lumea largă, că ar fi în prag un război italo-jugoslav.

Trotzki ambasador bolșevic în Japonia.

Se anunță din Moscova, că în urma împăcării lui Stalin, șeful comisariatului bolșevici, cu Trotzki cel răzvrătit împotriva conducerii de azi a bolșevicilor — acesta din urmă va fi numit ministru al Rusiei în Japonia. Aceasta e o mare isbândă alui Trotzki. Dacă ajunge în la cuvânt hotărîtor războinicul Trotzki iar va încerca să schimbe politica bolșevică într'una mai revoluționară cea de azi.

Modă nebunească. Nu numai unel femei dar chiar unii bărbați își fac de cap moda. Femeile poartă rochii prea scurte și ciorapi prea străvezii, iară bărbații au început să poarte pantaloni largi de un metru. Chiar la București au apărut zilele trecute doi bărbați îmbrăcați în astfel de pantaloni. Într'un publicul i-a fluierat și a început să-i bată. Dacă nu venea poliția îi făcea tot sânge.

Știrile Săptămânii.

Statua Papei Piu XI. Intr'unul din numerii trecuți ai gazetei am arătat, că Preafericitul părinte dela Roma, Papa Piu XI. a fost mai înainte conducătorul bibliotecii Ambroziene din Milano. Locuitorii acestui oraș i-au ridicat Papei o stază de bronz și au așezat-o în bibliotecă. Când s'a desvelit statua s'a făcut o mare serbare, la care au luat parte mai mulți cardinali, primăria orașului, mai mulți consuli ai statelor străine, și o mulțime mare de oameni de știință. Preafericitul Părinte a trimis tuturor celor de față binecuvântarea sa apostolică.

În țara peștilor ducem dorul peștilor. Aproape nici o țară nu este atât de bogată în pești ca România. Dunărea, lacurile cele multe, Marea Neagră, toate sunt pline de pești, așa că lumea întreagă ne invidiază pentru bogăția aceasta. Și cu toate acestea acum în postul mare noi ducem dorul peștilor. Nu se află și sunt așa de scumpi, încât omul sărac nu poate să-i cumpere.

Un bolnav își ucide medicul. Bolnavul Raoul Martin suferea de paralizie (slăbănogie) într'un spital din Paris. Medicul îl tot îmbuna, că se va vindeca, dară bolnavul și-a pierdut răbdarea, și într'o zi, când veni din nou medicul la el, luă de sub perină revolverul și îl împușcă.

Viață lungă. În comuna Mironcești jud. Ilfov, a murit zilele trecute femeia Ioana Tudor Vișan, având 118 ani de viață.

Deputații opoziționali sârbi nu se lasă. Am arătat și noi, ce face opoziția din Sârbia pentruca să dovedească guvernului căte nelegiuiri a făcut la alegerile din urmă. Cum a arătat pe un om, bătut până la sânge de poliști și jandarmi. Zilele trecute un deputat opozițional a adus cu sine trei astfel de alegători, bătuți până la sânge, și i-a așezat în balcoanele parlamentului. Apoi a început o vorbire aspră la adresa guvernului, arătând cum jandarmeria și poliția a bătut până la sânge pe trei alegători. Deputații guvernamentali au strigat atunci: „Minciună; nu se poate; dovedește“. Numai decât deputatul a mers în balcon, a desbrăcat pe cei trei alegători, i-a adus la tribună și le-a arătat rănile sângerânde. Toți deputații s'au adunat în jurul lor, iar apoi deputatul opozițional i-a condus chiar și în balcoanele diplomaților străini, ca și ei să se convingă despre feliul cum se fac alegerile în Sârbia.

Bolșevicii schimbă numirea lunilor și a zilelor. În ura lor față de Dumnezeu și de biserică bolșevicii au hotărât să schimbe până și numirea lunilor și a zilelor, ca nimica să nu le mai poată aduce aminte bietilor pravoslavnicilor ruși de Dumnezeu și de biserică. Numai Februarie și Octomvrie va rămânea neschimbat, pentrucă în aceste două luni s'au întâmplat revoluțiile bolșevice. Ianuarie se va numi luna lui Lenin, Martie luna lui Stalin. Dumineca se va numi ziua lui Lenin, Lunea ziua sovietelor, iară Joia, care va fi zi de odihnă în locul Duminecii se va numi ziua revoluției. Și bietul popor rusesc n'are ce face, suferă toate prostiile și măgăriile revoluționarilor jidovi cari conduc astăzi Rusia.

Noul tarif de călătorie pe C. F. R. Cu ziua de 15 Martie a intrat în vigoare noul tarif C. F. R., care reduce taxa de călătorie mai cu seamă clasa a patra, așadară este pe placul cetitorilor noștri dela țară. Iată câteva

pilde. La depărțări de 1—10 kilometri plata trenurilor personale s'a redus în clasa I. dela 36 la 20 lei, cl. II. dela 24 la 14, cl. III. dela 14 la 10, cl. IV. dela 12 la 4. Dela 101 până la 105 kilometri la cl. I. dela 442 la 418 lei, cl. II. dela 302 la 278, cl. III. dela 203 la 186, cl. IV. dela 152 la 94. Dela 401—410 kilometri cl. I. s'a ridicat dela 1200 la 1262 lei, cl. II. s'a ridicat dela 792 la 840, cl. III. dela 504 s'a ridicat la 560, cl. IV. a scăzut dela 396 la 280. Bagajele se plătesc: fiecare bagaj de 10 kilograme se plătește cu 10 la sută a unei bilet de călătorie de clasa a treia.

A 41 adunare generală a băncii „Patria“ din Blaj. Marți în 22 Martie la orele 3 și jumătate după prânz s'a ținut a 41. adunare generală a băncii „Patria“ din Blaj. Adunarea a deschis-o președintele pâr. canonic Dr. Victor Macaveiu, care a arătat în vorbirea sa de deschidere frumoasele progrese dela această bancă, la care în cursul anului trecut s'a făcut o circulație de 1,166,046,716 lei și 28 bani. Dupăce s'au împărțit cele 71 mii 769 lei și 26 bani pentru scopuri culturale și de binefacere, s'a trecut la alegerea alor patru membri noi în Consiliul de Administrație și a întreg comitetului de cenzori. S'au reales vechii membri.

Și în Ungaria vor plăti dare bărbații neînșurați. În Ungaria s'a făcut un nou plan de lege care pune dare mare pe toți bărbații trecuți de 40 ani și încă neînșurați. Bani ce se vor aduna din dările acestea se vor întrebuința pentru ajutorarea familiilor sărace cu copii mulți.

A murit un preot de seamă din Bucovina. Miercurea trecută a murit în Bucovina vestitul preot ortodox Constantin Morariu, unul dintre cei mai de seamă români pe cari i-a avut Bucovina în vremea din urmă. Redactorul gazetei noastre a avut fericirea de a-l cunoaște în persoană, cercetându-l acasă la dânsul în anul 1914, a doua zi de Rusalii.

Ca student încă preotul Morariu a trebuit să sufere temniță, pentrucă a iscălit o telegramă, în care Bucovina era numită „parte detrunchiată a Moldovei“. Ca preot a păstorit comuna Toporăuți, biserica Sf. Paraschiva din Cernăuți și mai în urmă biserica lui Ștefan cel Mare din Pătrăuții Sucevei. Pe lângă păstoria sa cinstită și cucernică, preotul Morariu a scris în tinerețe mai multe poezii, iar în anii bărbăției a tradus foarte mult din limba germană.

Îl deplânge întreagă Bucovina, iar noi din Ardeal depunem o lacrimă fierbinte pe mormântul încă proaspăt al acestui preot harnic, cu frica lui Dumnezeu și atât de mare român în vremurile acelea, când cei mai mulți Români bucovieni nu vorbeau decât nemțește, iar în bisericile lor se cânta slavonește.

Trei mari hoți au scăpat din închisoare. Vladimir Cojocariu, Petru Berariu și Carol Novak erau închiși în temnița militară din Cernăuți. Ei lucrau zilnic într'o lucrătoare de tâmplărie, care se mărginea cu zidul despărțitor. Cu toate că erau bine păziți, au lucrat mai multe zile spre a face o gaură în zidul despărțitor. Când nu erau supraveghiați, lucrau la mărirea acestei găuri, iar când se apropia sentinela, acopereau gaura să nu se observe. Dupăce au reușit să facă o gaură destul de mare, au hotărât să fugă. Pe când sentinela nu se afla lângă dânsii, ei au trecut prin gaură în curtea de alături, de unde apoi au putut să fugă, fără să fie observați. Pe când a observat sentinela, ei erau duși dorului.

Măncătorul de oameni, țiganul Filko, a trăit mai multă vreme și în Făgăraș. Cetățenii orașului Făgăraș au des-

coperit cu multă groază, că țiganul Filko, cel ce a fost prins la Kasovice, că a mâncat mai mulți oameni, a trăit pe vremea ungurească și în Făgăraș și încă patru săptămâni, încorporat în regimentul 2 de honvezi. Acest regiment a fost curat unguresc și Ungurii l-au trimis în 1917 la Făgăraș ca o pedeapsă pe capul Românilor.

Acest Filko avea pe vremuri neastâmpărata dorință de a se bate. Când se infuria se bătea cu caii. Pe un cal l-a ucis cu lovituri de ciomag. Fiindcă îi plăcea să ucidă animalele l-au ales de tăietor de vite al regimentului. El își avea feliul său propriu de a tăia vitele. Avea un cuțit mare, cu care le despica înainte de a fi căzut, sau îndată după aceea chiar dacă mișca încă.

Intr'una din zile se sfădise cu bucătarul Lukács György, pe care l-a și ucis. Apoi și-a luat frunza în buze și dus a fost până în zilele trecute, când l-au prins în Cehoslovacia.

Treizeci de copii arși de vii. Intr'o școală populară din Karawaikowa (Rusia) s'a iscat un foc pe neașteptate. Învățătorul propunea, când deodată a fost cuprins de flăcări. Douăzeci copii au fost mântuiți, iară treizeci au ars scrum.

† **Lucreția Șuteu n. Pop** preteasă văduvă a încetat din viață la 6 Martie 1927 după scurte, dar grele suferințe împărțită cu sfintele sacramente ale muribunzilor în etate de 66 ani. Rămășițele pământești s'au așezat spre odihnă veșnică în cimitirul bisericii greco-catolice din Șomotelnic la 8 Martie 1927. Doarmă în pace.

Hoț care și-a furat moartea sa și a multor altor oameni.

E cam curioasă știrea aceasta, recunoaștem și noi, dar e adevărată. Profesorul Morin, unul dintre cei mai vestiți bacteriologi (cercetător al pricinitorilor boalelor: bacterii) ai Londrei, a fost chemat într'una din zilele săptămânii trecute la casa orașului, ca să-și dea părerea asupra unei lucrări a orașului. Profesorul lucra tocmai la pricinitorii, lingoarei (tifosului), și își prărise opt sticlute pline cu astfel de pricinitori, foarte primejdioși. Clinica din Londra avea lipsă de ei, și atunci, ca să fie mai sigur că nu se strică sticlele, s'a hotărât să-le ducă însuși la clinică.

A plecat cu automobilul. S'a oprit mai întâi la casa orașului și i-a spus șoferului să-l aștepte la poartă cu automobilul, că apoi va trebui să meargă și la universitate. Grăbindu-se profesorul și-a uitat însă sticlutele cu otrava îngrozitoare în ghiozdan, și pe acela în automobil.

Impotriva așteptării sale la primărie a stat mai mult decât credea, și până atunci șoferul a adormit pe automobil. Un hoț s'a strecurat încet încetinel până la automobil și a furat ghiozdanul (o strâiță de piele, în care-și poartă domni hârțiile), în credința că sunt în el bani.

Pe când a sosit profesorul și a văzut că-i lipsește ghiozdanul, a înmărmurit. Iute a plecat la poliție și a adus la cunoștința lumii, să se descopere hoțul de bună voie și să aducă sticlutele înapoi, că acelea conțin atâția pricinitori de boale, încât pot omori un oraș întreg. Dacă nefericitul de hoț le-a aruncat bunăoară pe stradă, atunci toți câți vor umbla pe strada aceea se vor umplea de tifos și doctorii nu vor mai putea să-i cureze, pentrucă acei pricinitori sunt cei mai tari și mai puternici.

Două sute de dedectivi îl caută pe nefericitul hoț, toate gazetele îl roagă și întreg orașul împreună, să ducă sticlutele înapoi căci altfel se nefericește atât el cât și toți cei ce vin în atingere cu el.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Ce trebuie să știe un plugar.

Pentru ca plugăria să meargă bine și să aducă folos cât mai mare, un plugar trebuie să știe următoarele lucruri:

1. **Arătura** s'o facă cât mai adânc, mai ales arătura de toamnă. Primăvara și vara poate ara și mai în față. După fiecare arătură grăpează.

2. **Gunoitul** aduce belșug în arătură. Gunoitul scos dela vite îl grijește bine, așezându-l grămadă, să putrezească. Gunoitul putrezit îl împrăstie pe locurile mai slabe. Un pământ gunoit aduce roada multă și nu suferă nici de secetă.

3. **Semința** să fie bună. O zicală spune: „Ce vei semăna, aceea vei secera”. Ori ce semință trebuie bine aleasă. Înainte de a semăna, trebuie împietrită semința, adică trebuie înmuiată în zeamă de piatră vânătă.

Semința de porumb se alege din știuleții cei mai frumoși. Semințele de pe vârful și cotorul cocianului se aruncă, și la semănat se folosește, numai semința de pe mijlocul cocianului.

4. **Plante cât mai multe** trebuie să se cultive. Numai așa va aduce plugăria folos. Se vor cultiva grâu, secară, orz, porumb, fasole, cartofi. De toate are omul trebuință și dacă îi întrec, poate să și vândă. În grădină vor cultiva legume și pentru vite va semăna lucernă și mazărice cu ovăs ori napi.

5. **Seamănă** toate semințele cu mășina și în rânduri. Nu se pradă semința și încolțește fie care fir. Grâul îl seamănă după mazărice și fasole, și în două arături bine grăpate. Orzul și ovăsul îl seamănă după porumb și în arătură făcută de toamna și întoarsă primăvara. Măzăricea o seamănă în mustul zăpezii, cartofii și napii cătră sfârșitul lui Martie, iar fasolea pe la sfârșitul lui Aprilie. Porumbul se seamănă după grâu și în arătură de toamnă. Porumbul se seamănă pe la sf. George. Pământul trebuie să fie bine gunoit.

6. **Semănăturile** trebuie bine îngrijite. Dacă pământul s'a svântat, semănătura de grâu se grăpează cu o grapă ușoară, cu colții mici. Prin grăpat se sfărâmă scoarța ce s'a format din pricina zăpezilor și a ploilor.

În anul acesta iarna a fost mai mult goală și o parte din grâu s'a desrădăcinat, de aceea semănătura de grâu se tăvăluște, iar după 2—3 săptămâni se grăpează. Porumbul, napii și cartofii se prășesc mai de multe ori. Prin grăpat și prășit nu se pierde apa din pământ și seceta nu atacă așa ușor semănăturile.

7. **Culesul** se face atunci când boabele nu sunt lăptoase și se pot tăia cu unghia. Grâul orzul și ovăsul se secără când este în pârghă, iar porumbul se culege când boabele sunt tari și destul de bine uscate. Fasolea se culege când toate păstaile sunt uscate iar cartofii se scot când toate vrejile s'au uscat. Iarba se cosește când începe să înflorească, lucerna la începutul înfloritului, iar mazăricea când e în plină floare.

8. **Roadele** culesse se păstrează bine în magazii bune. Grâul, orzul și ovăsul pus în hambare din când în când se întoarce cu lopata. Porumbul se așează

în coșere prin care poate străbate ușor vântul. Cartofii se așează în pivnițe sau în gropi, iar napii se așează în grămezi, cari se acoper cu paie și apoi cu pământ. Fânul se păstrează în șuri sau în clăi, cari la vârf se învălesc cu tulei.

9. **Vitele** sunt tovarășii de muncă ai plugarului. De aceea vitele trebuie bine îngrijite. O vită bună, dă și muncă bună și gunoi mult și bun. Măncarea vitelor nu se cruță, dar nici nu se risipește. Sarea și apa nu-i iertat să lipsească. Vitele se curăță bine în fiecare zi cu țesala și perii. O vită bine curățată, cruță un sfert din nutreț.

10. **Chiverniseală** bună să fie în toate lucrările. „Să se îmbrace fiecare cu haine de pânză și lână, țesute acasă, și să nu cumpere numai ceea ce nu poate pregăti acasă. Să nu se cheltuiască bani pe toate nimicurile și mai ales pe beuturi, cari strică sănătății.

Banii adunați să se depună la banca din sat, ori la altă bancă din apropiere.

Iar când e ceva nedumerire, în orice lucru de ale economiei, să se întrebe printr'o scrisoare redacția ziarului „Unirea Poporului”, și bucuros se dau toate îndrumările de cari plugarii au trebuință.

FEL DE FEL

Boala mieilor. Animale blânde și dragute ca și mieii rar mai găsești. Și nici nu-ți poți închipui să-i atace vre o boală. Totuși suferă și ei de boale. Cea mai primejdioasă boală care îi atacă este *strongiloză*. Aceasta este o boală foarte grea. E pricinuită de un verme mic ce seamănă foarte mult cu limbricul. E ca și un fir alb și subțire.

Viermele acesta trăiește bine în găteliul de aer al mieilor. Trece și în plămâni mieilului. Se hrănește cu sânge. Mielul atecat tușește și strănută mereu și slăbește până moare.

Odată așezat în găteliul de aer al mielului, viermele se înolăcește, formând niște dopuri, care înădușă mielul.

Când mielul tușește, poate să arunce pe iarbă astfel de viermi, cari vor fi păscuți de alți miei. Aceștia încă se vor îmbolnăvi.

Mielul bolnav tușește greu și slăbește. Are călduri mari, nu mănâncă și se murdărește des.

Mielul atecat de un *strongil*, cu greu scapă. Mai adeseori moare.

Când s'a ivit aceasta boală între miei, pe toți mieii bolnavi îi închidem în ocol deosebit. Nu-i lăsăm să pască decât pe locuri uscate și bătute de soare și de vânt.

Mieilor bolnavi li se va da hrană foarte bună. Și de două ori pe zi se vor ținea cu capul în aburi de cătran. Anume într'un vas mare cu apă fiartă se vor pune 2—3 linguri de cătran și mielul se va ține să inspire aburii de cătran.

Când e primejdie să se ivească aceasta boală, nu vom lăsa mieii să pască pe locuri joase și umede și îi vom ține în mare curățenie.

O cățea alăptoază patru porci. Unui țaran din Belgia i-a fătat o scroafă vre-o doisprezece porci. În aceeași zi i-a fătat și cățeaua. Fiindcă scroafa nu putea să hrănească cu lapte toți porcii, țaranul s'a socotit să facă o încercare: anume a omorit cei patru căței și în locul lor a pus patru porci. Cățeaua i-a primit și a început să-i hrănească cu lapte din țitele ei și să-i grijească ca și pe cățelei ei. Îți este mai mare dragul să vezi cum cățeaua aleargă prin ograda urmată de patru porci, cari socotesc

că urmează pe mama lor și se vaietă când aceasta nu voeste să se culce jos pentru ca ei să sugă.

Un sfat. Dacă vrei să trăiești mult, urmează sfatul următor. Culcă-te de vreme și te scoală cât mai de vreme. Nu dormi mai mult de opt ceasuri. În vremea somnului, lampa să fie stânsă, iar ferestile să fie bine astupate.

Să nu fumezi și să nu bei beuturi betive cari strică sănătatea. Să bei puțină cafea și puțin ceai. În fiecare dimineață să te scalzi în apă caldicioasă și o zi pe săptămână s'o petreci fără să lucrezi nimic.

Urmând acest sfat poți ajunge cel puțin o sută de ani.

Nuelele de răchită. Nuelele de răchită se taie pentru a se împleti din ele tot felul de coșuri. În părțile unde sunt ape multe, nuelele se taie și se vând împletitorilor de coșuri. Snopul de nuele se vinde azi cu 30 de bani, iar un metru cubic de nuele se vinde cu 4 lei.

Durerea de cap. Durerea de cap poate să fie pricinuită de felurite cauze și anume dacă durerea de cap vine din cauza stricării stomacului, simțim, că ne doare fruntea și jurul ei; dacă durerea de cap e pricinuită de ridicarea sângelui la cap, simțim, că ne doare ceafa, iar dacă durerea e pricinuită de răceală, nu simțim durere într'un loc hotărît, ci durerea se schimbă mereu.

Când durerea de cap e împreună cu greață, cauză e că stomacul e prea încărcat și vom cerca să vărsăm. În celelalte cazuri vom întreba doctorul ce leacuri e mai bine să luăm.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6 Lei 85 b
1 liră sterlină	826 " — "
1 dolar	170 " — "
1 franc elvețian	33 " — "
1 liră italiană	7 " 90 "
1 franc belgian	24 " — "
1 coroană cehoslovacă se plătește	5 " 20 "
1 zlot polonez se plătește cu	20 " — "
1 dinar se plătește cu	3 " 25 "
1 leva	1 " 15 "
1 marcă aur se plătește	41 " — "
1 zlot ungurese	33 " — "

Poșta gazetei.

Vasile Abușan. Am primit Lei 180, din cari pentru DV. Lei 90, pe 1927, iar 90 Lei pentru Const. Tâmași pe 1926. La București se trimite acum numai un număr.

Toma Câmpian. Am primit suma de Lei 310 pe 1926 și 1927.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Mulțămită publică.

Aducem și pe această cale sincere mulțămite celor ce ne-au mângăiat în scris sau verbal, ori luând parte la înmormântarea neuitatei noastre fetițe Iuliana Luluș Maniu.

FAMILIA MANIU.

Citiți: „Unirea Poporului”.

Nr. 726/1927.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX din 1881 § 102 respectiv LXI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare ș. a. un cai roșu de 6 ani care în urma decizului No. 4189 din anul 1925 al judecătoriei de ocol din Blaj s'au executat în 26 August—1926 în favorul executatului Dr Ludovici Enyedi împotriva execuțiilor locuitor din vic Roșia de Secaș pentru încasarea capitalului de 4736 lei — b. și acces, prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 14000 Lei — b. se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decizului No. G. 2615—1926 al judecătoriei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 9 April anul 1927 la orele 3 p. m. în comuna Roșia de Secaș. și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 8920 Lei — bani capital, dobânzile cu 0/0 socotind din — iar speșele până acum staverite de — Lei — bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dumbrăveni la 13 Martie 1927.

(287) 1—1 NICULAE BACIU
portărel

No. 1032/1927

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare ș. a. mărza cat și trăsura care în urma decizului No. 1228/2 din anul 1926 al judecătoriei de ocol din Blaj s'au executat în 26 August — 1926 în favorul executatului Virgil Moldovan repr. prin avocatul Dr. Ludovici Enyedi împotriva execuțiilor locuitor din Veza și Roșia de Secaș pentru încasarea capitalului de 10467 Lei 70 b și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 39000 Lei—b. se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decizului No. G. 2610 al judecătoriei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 31 Martie anul 1927 la orele 12 a. m. în Comuna Roșia de Secaș la 5 oare p. m. Veza și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 10468 Lei 70 bani capital, dobânzile cu 5 0/0 socotind din IX 1924 20/10—1925 100/0 iar speșele până acum staverite de — Lei — bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dumbrăveni la 13 Martie 1927.

(288) 1—1 NICULAE BACIU
portărel

No. 723/1928.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare, Cal, trăsura, scroafă cu porci, vier și alt. cari în urma decizului No. C 228/5 — din anul 1921 al judecătoriei de ocol din Blaj s'au executat în 10 Septembrie 1921 în favorul executatului Toth Simion, repr. prin avocatul Dr. Enyedi Ludovic împotriva executatului — locuitor din com. Bucerdea-grănoasă pentru încasarea capitalului de 517 Lei — b. și acces.

prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 6800 Lei — b. se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decizului No. G. 2457—1921 al judecătoriei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 7 April anul 1927 la orele 3 p. m. în comuna Bucerdea-grănoasă, și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 517 Lei — bani capital, dobânzile cu — 0/0 socotind din — iar speșele până acum staverite de — Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dumbrăveni la 13 Martie 1927.

(286) 1—1 MICULAE BACIU,
portărel.

Salon de pălării

Aduc la cunoștința Onoratului public din loc și jnr, că îmi sosește un mare asortiment de pălării moderne pentru dame

Pălării de paie, mătăasă și cordeluțe

Forme frumoase cu flori, panglici și mătăasă. Primesc lucru și din materie proprie, cu prețuri moderate.

Onor. public este rugat să-și aducă la timp pălării de paie spre transformare, ori la vopsit în orice culori. Se află și gamene de pânză în toate culorile. Curățim pălării și le modernizăm.

Berete uniforme pentru eleve

cu semnul școalei. Lucru bun, trainic și ieftin.

ANA FILIP, magazin de mode

3—12 Blaj str. Micu Moldovan nr. 91.

SALON DE MODĂ
PAUL VESZELY

Calea Avram Iancu, Blaj

Efectuește în mod estetic și cu material puțin tot felul de lucrări în branșa croitoriei de dame.

Pardisic pentru eleve dela 300—500 Lei

" " " dame " 500—1000 "

Transformări din vechiu 25% majorare de preț.

Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până nu se va convinge de prețurile mele.

Se găsește tot aici 2 camere, bucatărie și cămară de închiriat.

(270) 3—12

De vânzare

O casă

în Str. Bela lângă gara din jos la POJONI GEZA.

Nr. 719/1927.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare, ș. a. un spălător cu oglindă și o pușcă care în urma decizului No. 4335 din anul 1926 al judecătoriei de ocol din Târgu-Murăș s'au executat în 30 Noembrie 1926 în favorul executatoarei firma »Arthur Hichler« repr. prin avocatul Dr Lud Enyedi împotriva execuțiilor locuitor din com. Roșia de Secaș pentru încasarea capitalului de 9550 Lei — b. și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 15000 Lei — b. se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decizului No. G. 3845—1926 al judecătoriei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 9 Aprilie anul 1927 la orele 11 a. m. în com. Roșia de Secaș și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii XL. d.n 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 9550 Lei — b. capital, dobânzile cu 10% socotind din — iar speșele până acum staverite de — Lei — bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dumbrăveni la 13 Martie 1937.

(284) 1—1 NICULAE BACIU,
portărel.

No. 721/1927.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare ș. a. 2 junci cari în urma decizului No. 2000/2— din anul 1925 al judecătoriei de ocol din Blaj sau executat în 1 Februarie 1926 în favorul executorului Dr. Lud Enyedi, repr. prin avocatul Dr. Lud Enyedi împotriva executatului — locuitor din comuna Proștea-mare pentru încasarea capitalului de 1585 Lei — b. și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 12000 Lei — b. se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decizului No. G. 392—1926 al judecătoriei de ocol din Blaj, se fixează termenul pe 2 April anul 1927 la orele 12 a. m. în com. Proștea-mare și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii XL. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încasat face 1585 Lei — b. capital, dobânzile cu — 0/0 socotind din — iar speșele până acum staverite de — Lei — bani.

Intrucât mobilele, cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dumbrăveni la 16 Martie 1927.

(285) 1—1 NICULAE BACIU,
portărel.

„UNIREA POPORULUI“
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

De vânzare.

Una mașină de treerat de 80 mm.
Höfel cu motor de 4 H. P. S.
Sistem Blanska. In stare bună,
doritorii a se adresa la
NICOLAE DULĂU, cantor
(275) 2-2 BIA j. Târnava mică.

De vânzare

Două case,

ori de închiriat.

Informațiuni da

Ioan Vancu

Str. Călărășilor Nr. 3.

(243) 5-8

**SEMINTERIA
Arpad Déri**

Depozit de semințe, ofere semințele
ei de proveniență germană: garantate
de rasă pură și cu rod, fie semințe
pentru moșii, pentru grădini de le-
gume, fie semințe de flori

Trimitem prețuri curente gratis și franco
ARPAD DERI, Cluj, Str. Regina Maria 10

[235] 12-16.

Altoi de vie

cei mai buni și din
cele mai alese so-
iuri se găsesc în
toată vremea la

**Curtea mitropolitană
din Blaj.**

(265) 5-5

Nimenia să nu-și facă vie până nu vede
pipinierele Curții mitropolitane din Blaj!

Doriți să vă edificați casă?

Vreți să faceți lucru bun, frumos, trainic și
tertn? Nu uitați că s'a așezat în Blaj

Un constructor român

care a stat multă vreme la București și lucrează
cinstit și cu pricepere.

Face planuri și devize în prețuri modeste.
Construcții în beton armat, zidărie și
paientă.

Face planuri și devize pentru biserici și case
parohiale.

Planuri în stil românesc

Doritorii să se adreseze la

Nicolae Donia-Donescu

(275) 3-12 Blaj, Str. Principele Carol Nr. 156.

Batoze (mașini de treerat)

tip cel mai nou, suprafață de scuturat prelungită, lagăr de bile fabricație
svedică SKF cu ramă de fier.

Locomobile de benzină, petrol și de ulei brut
refrigerație de circulație și cuplaș de tracție, locomobile de aburi de
10 atm. locomotive de aburi.

C o r m i c k

tractor de petrol, construcția cea mai nouă, cu plug de 3 brazde, disc
de curea, regulator și grapă de disc.

Mașini de sămănat în serie, din Losonoz

sistem de lingură combinate și cu mașină de îngrășământ în serie.

Instalațiuni de moară

valțuri, plansichter, cilindru, mașini de curățit combinate cu trieur, Posta-
mente, piatră de moară, mașini de curățit grisul, reconstruirea morilor după
sistemul cel mai nou.

Motoare Diesel

tipul cel mai nou cu și fără compresor. Condițiuni de plată favorabile,
prețuri de fabrică eține. Cereți ofertă dela

Soc. An. Rom. pentru Mașini Agricole

Reprezentanța generală pentru România-Mare a firmei: Prima Fabrică Ungară de
Mașini Agricole S. A. din BUDAPESTA. Cluj, Str. Regina Maria Nr. 45.

(275) 2-8

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte.
Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele
cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Tran-	
" " Copii în război	2 "	silvaniei	4 lei
" " Sămânța vii-		" " Ciupercile	4 "
" " torului	3 "	" " Bacteriile fo-	
" " Ce este de văzut		lositoare	4 "
" " în Blaj	4 "	" " Dușmanii omului	5 "
" " Blajul istoric	10 "	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 "
" " La Piatra Li-		TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 "
" " bertășii	10 "	" " Bucuria copiilor	1 "
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 "	" " Toderică dragul mamei	1 "
" " Darul lui Dumnezeu	6 "	" " Feciorașul Moșului	2 "
" " Fiți desăvârșiți	5 "		

Toate acestea cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la
adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta
plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la
prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI,
BLAJ, județul Târnava mică.**